

פרופ' ירון הראל
הפקולטה ל – מדעי היהדות
המחלקה לתולדות ישראל ויהדות זמננו

פרטים אישיים

מקום לידה: ישראל
תאריך לידה: י"ט ניסן תשי"ט (27.4.1959)
מצב משפחתי: נשוי + 4
כתובת משרד: הפקולטה למדעי היהדות, אוניברסיטת בר אילן, רמת
גן, 5290002, ישראל

פרטי התקשרות

טלפון (משרד) 03-5318233
פקס (משרד): 03-5351233
דואר אלקטרוני: Yaron.Harel@biu.ac.il

רקע אקדמי

תואר ראשון: בר-אילן, תשמ"ה (תולדות ישראל, יהדות המזרח)
תואר שני: -
תואר שלישי: בר-אילן, תשנ"ג (מסלול ישיר) (תולדות ישראל)

נושא עבודת הדוקטורט

תמורות ביהדות סוריה בתקופת הרפורמות העות'מאניות 1840 - 1880
שם המנחה: פרופ' ש' שוורצפוקס

מקומות עבודה

1. אוניברסיטת בר אילן:
  - א. דקן הפקולטה למדעי היהדות, תשע"ט- (פעיל)
  - ב. המחלקה לתולדות ישראל ויהדות זמננו 1988- (פעיל)
ראש המחלקה בין השנים 2012-2015
  - ג. יו"ר הוועדה האקדמית של מרכז דהאן 2012-2016
  - ד. בעל הקתדרה ע"ש יקותיאל וחנה קליין לחקר תולדות הרבנות בדורות
האחרונים 2014- (פעיל)
2. מכללת עמק הירדן, תשנ"ב- תשנ"ג
3. מכללת צפת, תשנ"ד-תשנ"ט
4. מכון שכטר, תשי"ע-תשע"א

תחומי התמחות

היסטוריה פוליטית, חברתית ותרבותית של היהודים במזרח התיכון בעת החדשה,
רבנים ורבנות, ספרות רבנית, מסורת וחברה, ציונות

הנחית סטודנטים לתארים מתקדמים

לתואר שני : 12

לתואר שלישי : 6

פוסט-דוקטורנטים : 2

מלגות ופרסים :

1. מילגת וולפסון לפוסט דוקטורט במדעי הרוח, האקדמיה הישראלית למדעים - 1994.
2. פרס עמינוח לשנת תש"ס על ספרי "ספרי אר"ץ"
3. פרס מטעם המרכז לחקר מחשבת החינוך בהגות היהודית, על מאמרי "מפתיחות להסתגרות: מניעי התמורה ביחסה של האליטה התורנית המזרח תיכונית לערכי המודרנה" – תשס"א
4. פרס בן צבי לשנת תשס"ד על ספרי "ספינות של אש" למערב – תמורות ביהדות סוריה בתקופת הרפורמות העת'מאניות 1840-1880, ירושלים תשס"ג
5. פרס פרנקפורטר, אוניברסיטת בר אילן על חיבורי "הרב יצחק אבואלעפיא: מוביל המהפכה החינוכית בדמשק 1864-1895" – תשס"ז
6. "פרס שז"ר" לשנת תשס"ט על ספרי "בין תככים למהפכה – מינוי רבנים ראשיים והדחתם בקהילות בגדאד, דמשק וחלב 1744-1914, ירושלים תשס"ז.
6. פרס נשיא המדינה לשנת 2010.

זכיה במענקי מחקר :

1. Memorial Foundation for Jewish Culture - 1988/89, 1990/91, 1991/92, 1997/98, 2007/2008
2. Ambassade de France, Service Culturel et de Cooperation Scientifique et Technique – 1990, 1992, 1994, 1998, 2005
3. קרן המחקר של הוועדה האקדמית-המדעית של המרכז העולמי למורשת ארם צובה - 1993/94.
4. יד-טבנקין, קרן ג'ו לוי - 1996.
5. הוועדה לקידום המחקר, אוניברסיטת בר-אילן - 1996.
6. הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו – 2000
7. קרן איהל, אוניברסיטת בר אילן – 2001, 2004, 2005, 2007, 2009, 2015
8. מכון ריבלין לחקר ארץ ישראל ויישובה - 2001
9. ISF – 2002 מענק 4 שנתי בסך \$120,000 למחקר תשתית של ארכיון החכם באשי באסתאנבול.
10. הקרן לחברה, תרבות וחינוך במורשת יהדות ספרד ע"ש אהרן ורחל דהאן – 2001, 2005, 2007
11. האוניברסיטה העברית, המרכז הבינלאומי לחקר האנטישמיות ע"ש וידאל ששון – 2002
12. הקתדרה ע"ש קפלן לחקר מצרים, אוניברסיטת ת"א – 2002
13. הוועדה האקדמית של ארגון יוצאי דמשק – 2006
14. מכון קרן קימת לישראל לתולדות הציונות וההתיישבות – 2006/2007
15. זכיה במענק מחקר מטעם "קרן אמאדו" באוניברסיטת UCLA, 2009
16. הוועדה האקדמית של מכון בן צבי, 2012/2013
17. הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו – 2013/2014

ארגון כנסים מדעיים:

אוניברסיטת בר אילן, ינואר 2004, כנס חוקרים בינלאומי: יהודי מצרים בעת החדשה
אוניברסיטת בר אילן, ינואר 2004, יהודי קווקז: זהות ומורשת
אוניברסיטת בר אילן, מרץ 2005, יהודי בוכרה
אוניברסיטת בר אילן, יוני 2005, כנס חוקרים בינלאומי: יהדות איראן: היסטוריה,
חברה ויצירה

מכון בן צבי, יוני 2006, כנס חוקרים, קהילת חלב – היסטוריה ותרבות אוניברסיטת בר
אילן, מאי 2007, יו"ר כנס בינלאומי יהודי סוריה: היסטוריה, זהות ומורשת
אוניברסיטת בר אילן, יוני 2008, כנס לאומיות, הנהגה ורבנות: בעקבי הראש"ל יעקב מאיר

University of Bologna (Ravenna) & University of Florence, Italy, September
2011: Chair of the conference - The Jews of Italy

אוניברסיטת בר אילן, יוני 2012, כנס בינלאומי: סכסוכים ומחלוקות בקהילות ישראל
לדורותיהן

University of Sao Paulo, September 2012: Chair of the conference: The Jewish
Communities of Latin America

אוניברסיטת בר אילן, יוני 2013, כנס בינלאומי: היסטוריה כלכלית של היהודים במשך
הדורות: מקורות, מתודולוגיות, נרטיבים

Macedonian Academy of Sciences and Arts, September 2013, Jews of the
Balkans: History, Society and Culture

אוניברסיטת בר אילן, יוני 2014, כנס בינלאומי: רבנים ראשיים – בין מנהיגות דתית
למנהיגות פוליטית

Ivane Javakhishvili, Tbilisi State University, September 2014, The Jews of
Georgia, the Caucasus and Central Asia

Concordia University (Montreal, Canada), August 2015, Sephardic, North
African and Middle Eastern Jewish Communities in North America, "The
Shearith Israel Congregation of New York: the Victory of Tradition over
Reform (Chair of the conference)

אוניברסיטת בר אילן, דצמבר 2015, "דן ידין עמו": כנס בינלאומי לכבוד פרופ' דן מכמן

Cape Town University, August 2016, The Jews of Africa in the 19th and 20th
Century (Chair of the conference)

נסיון מקצועי אחר (כולל תפקידים ציבוריים) :

1. סגן יו"ר הנהלת החברה ההיסטורית הישראלית 2016- (פעיל)
2. חבר ועדת ההקצבות של משרד הדתות למכונים תורניים לשנת תשס"ג
3. יו"ר ועדת המקצוע להוראת היסטוריה ממ"ד במשרד החינוך תשע"ב-תשע"ד
4. חבר ועדת החריגים של מרכז זלמן שז"ר (פעיל)
5. חבר מערכת כתב העת "אב"א" (פעיל)
6. חבר הוועדה לפרסומים במדעי היהדות שליד מוסד ביאליק (פעיל)
7. חבר ועדת הפרסומים של מרכז שז"ר (פעיל)
8. חבר ועדת הפרסומים של מכון בן צבי (פעיל)
9. חבר ועדת הוצאת הספרים של אוניברסיטת בר אילן (פעיל)
10. חבר הוועדה המייעצת של כתב העת Ankara Universitesi Dil ve Tarih- Coğrafya Fakultesi Dergisi (Ankara University Languages and History & Geograpy Journal) (פעיל)
11. חבר ועדת מומחים של
12. EUROMED Survey of experts and Actors, Institut Europeu de la Mediterrània, Espanya (פעיל)
12. חבר ועדת השופטים של פרס בן צבי לשנת תש"ע.
13. יו"ר ועדת פרס בן צבי, 2014

אוניברסיטאות בחו"ל:

1. ישיבה יוניברסיטי, פרופסור אורח, 2011
2. אוניברסיטת ניו יורק, חוקר אורח, 2016
3. אוניברסיטת נאנג'ינג, פרופסור אורח, 2018

מידע נוסף:

1. מבצע במסגרת פרויקט "אוריינס יודאיקוס" של מכון בן צבי מחקר תשתית בהיקף נרחב העוסק בארכיון הרבנות הראשית בתורכיה.
2. הוזמן כעמית מחקר למחלקת לימודי המזרח הקרוב באוניברסיטת Princeton לשנת 2000/01
3. חבר בחברה ההיסטורית הישראלית
4. חבר מועצת האיגוד העולמי למדעי היהדות.
5. חבר ב-Middle East Studies Association of North America
6. חבר ב-Syrian Studies Association
7. חבר הוועדה האקדמית של המרכז לחקר מורשת יהדות מצרים.
8. חבר המועצה האקדמית שליד מרכז מורשת יהדות בבל
9. חבר הוועדה האקדמית - המדעית של המרכז העולמי למורשת ארם צובה.
10. חבר ועדת ההיגוי לפרויקט מקורות לתולדות החינוך בישראל
11. חבר מערכת כתב העת "לאדינאר".
12. חבר האגודה הישראלית ללימודי המזרח התיכון והאסלאם
13. יועץ קורסים במרכז זלמן שז"ר.
14. חבר הוועדה האקדמית של המרכז לחקר יהדות תימן, מכון בן צבי
15. חבר הוועדה האקדמית של ארגון יוצאי דמשק
16. עורך תחום ההיסטוריה של יהודי ארצות האסלאם, המהדורה המקוונת של האנציקלופדיה העברית. עורך ראשי – פרופ' אסא כשר
17. חבר ב-Association for Jewish Studies (AJS), USA